

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่
ผู้วิจัย	นายศักดิ์ชัย สุวรรณคช
ปีที่พิมพ์	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ และมีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 4) เพื่อประเมินการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ วิธีดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 1.1) การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 1.2) ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 1.2.1) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน ครูที่เกี่ยวข้องกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 25 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 1.2.2) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 43 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 1.3) การศึกษาแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37

จังหวัดกระบี่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน

2) การสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 2.1) การยกร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 2.2) การตรวจสอบยกร่างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 9 คน ด้วยการจัดสนทนา กลุ่ม (Focus Group Discussion) 3) การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ 3.1) การสังเกตการทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน ครูที่รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และงานเรียนรวม ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 56 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 3.2) การสัมภาษณ์การทดลองใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ฝ่ายบริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มบริหารงาน ครูที่รับผิดชอบงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและงานเรียนรวม ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) 3.3) การประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ฝ่ายบริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 524 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของเครซีและมอร์แกน 4) การประเมินรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ฝ่ายบริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 524 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) พบว่า มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ โรงเรียนมีบุคลากรที่มีศักยภาพเพียงพอต่อการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีสื่อที่ใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานหรือบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และคณะดำเนินงานที่รับผิดชอบการจัดการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ไว้อย่างชัดเจน แต่ไม่ได้มีการทำงานร่วมกันเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มากเท่าที่ควร องค์ประกอบที่ 2 ด้านกระบวนการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีกระบวนการ 5 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ขั้นที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ขั้นที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน ขั้นที่ 4 การป้องกันและแก้ปัญหา และขั้นที่ 5 การส่งต่อ องค์ประกอบที่ 3 ด้านผลผลิต คุณภาพผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ แต่ยังเป็นผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของผู้เรียน ไม่ได้แยกเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้โดยเฉพาะ องค์ประกอบที่ 4 ด้านผลกระทบ ผลกระทบต่อผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจ ผลกระทบต่อครู ส่งผลครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดความรู้เชิงลึกในการจัดการเรียนการสอนผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ผลกระทบต่อโรงเรียน ได้รับความเชื่อถือจากผู้ปกครองและส่งบุตรในส่วนการบริหารจัดการร่วมกันทั้ง 4 กลุ่มบริหารงานยังมีการดำเนินงานโดยการมีส่วนร่วมน้อย

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาในภาพรวม พบว่ารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบหลักที่ 1 ปัจจัยด้านนำเข้า มี 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ 1) บุคลากร (Man) ได้แก่ 1.1) ผู้บริหาร 1.2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.3) บุคลากรสนับสนุน 1.4) คณะกรรมการสถานศึกษา 2) งบประมาณ (Money) ได้แก่ 2.1) โครงการ 3) วัสดุ อุปกรณ์ (Materials) ได้แก่ 3.1) วัสดุ อุปกรณ์ 3.2) สื่อ 3.3) เทคโนโลยี 4) การบริหารจัดการ (Management) ได้แก่ 4.1) กลุ่มบริหารงานวิชาการ 4.2) กลุ่มบริหารงานงบประมาณและบุคลากร 4.3) กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน 4.4) กลุ่มบริหารงานทั่วไป และ 5) หลักสูตรและการจัดการเรียน

การสอน ได้แก่ 5.1) แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล องค์กรประกอบหลักที่ 2 กระบวนการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ขั้นที่ 2 การคัดกรองนักเรียน 3) ขั้นที่ 3 การพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน 4) ขั้นที่ 4 การป้องกันและแก้ปัญหา 5) ขั้นที่ 5 การช่วยเหลือ และ 6) ขั้นที่ 6 การส่งต่อ องค์กรประกอบหลักที่ 3 ผลผลิต มี 1 องค์กรประกอบย่อย ได้แก่ 1) คุณภาพผู้เรียน องค์กรประกอบหลักที่ 4 ผลกระทบ มี 3 องค์กรประกอบย่อย ได้แก่ 1) ผลกระทบต่อผู้เรียน 2) ผลกระทบต่อครู และ 3) ผลกระทบต่อโรงเรียน

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบทางการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ พบว่า โดยภาพรวมผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนารูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ มีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 0.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกรายการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ พบว่า โดยภาพรวมผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และความมีประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 37 จังหวัดกระบี่ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ($\bar{X} = 4.74$) และ ($\bar{X} = 4.68$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ (Feasibility) เป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ผลผลิต อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 ผลกระทบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) ส่วนภาพรวมของความมีประโยชน์ (Utility) เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) รองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบที่ 4 ผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$)